

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér
9 szám. Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felölös szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadóhivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9.
sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Tűzoltó ügyünk.

II.

Lapunk múlt számában megjelent első cikkünkben igyekeztünk bevezetéképen inkább a tűzoltó feladatát és helyzetét megvilágítani, ezzel kapcsolatosan pedig a legutóbbi tüzeset lefolyását ismertetni.

Ez alkalommal reá térünk a m. kir. belügyminiszterium által az 1888. évben 53888. szám alatt kiadott és előbbeni cikkünkben hivatkozott tűzrendészeti szabályrendelet célzatára és intézkedésére, ezzel kapcsolatosan pedig arra, hogy ha sok esetben a szabályrendelet végrehajtása legyőzhetetlen akadályokba ütköznek, mi módon lenne a tűzrendészet és tűzoltás ügye sikeresen megoldható?

Midőn e szabályrendelet kiadott, az akkori belügyminisztert elhatározásában az vezette, hogy nemcsak a humanizmus eszmék szolgálatára, de különösen a nemzetre nagyfontosságú nemzetgazdászati érdekek megóvására alkossanak egy fontos intézkedést és annak életbeléptetését rendeleti uton érvényesítse. — A rendelet szakaszokra osztva igen érthető és világos nyelven jelent meg a Rendeleti Közlönyben, külön pedig egy meleghangú — de szigorú kíséreléssel a törvényhatóságoknak is megküldetett. Legfontosabb intézkedése abban domborodik ki, hogy a miniszter elrendelte: miszerint a rendelet keltétől számított egy év alatt minden községben tűzoltóság szervezendő.

Jól ismerjük országoszerű közigazgatásunkat, s bár elmondhatjuk, hogy a legutolsó évtized alatt közigazgatásunk rohamosan haladt előre az egész vonalon, e téren bizony alig haladt, sőt helyenkint, vidékeken süllyedt is. Hol keressük ennek okát? Nem a hatóságok mulasztásában, de igen is a lakosság nembánomságán és különösen pedig az anyagi erők hiányában.

A rendelet a tűzoltóságnak háromféle nemét különbözteti meg és írja elő szervezését. Az első a *hivatásos tűzoltóság*, melynek tagjai bizonyos

díjazás mellett alkalmaztatnak és teljesítenek szolgálatot; a másik az *önkéntes tűzoltóság*, melynek tagjai önfeláldozásból, saját költségükön óhajtanak a köznek szolgálni; a harmadik pedig, ha e kettő nem volna szervezhető, a *kötelező tűzoltóság*, melynek tagjai a 20—40 éves ép, egészséges lakosok sorából állítatnák össze. Hivatásos tűzoltóságról csak ottan beszélhetünk, hol van ennek állandó javadalmazására és felszerelésére elegendő pénz. Így nagyobb és gazdagabb városok vagy községek a rendelet e követelményének eleget is tehetnek. A hol azonban ez hiányzik, ott az önkéntes és kötelező tűzoltóság szervezésén van a sor.

Nem kívánunk általános, vagy részletes statisztikával foglalkozni, mert azok szomorú adatokat tüntetnének fel, csupán a helyi szervezettel kívánunk foglalkozni. A 90-es évek vége felé midőn jelenlegi önkéntes tűzoltó egyesületünk egy 20 éves álom után ismét felébredt és újra alakult 52 taggal, akkor a városnak volt 30 hivatásos ugynevezett fizetéses tűzoltója, kik havi 4 koronáért, egy nyári és minden két évben egy téli ruháért, egy téli kabátért, egy pár csizmáért és egy sapkáért szolgáltak. Később a város jónak látta e létszámot leszállítani és ma csak 20 hivatásos, illetve fizetéses tűzoltója van. Önkéntes tűzoltó pedig papirosan van az elnök-főparancsnok és parancsnokkal együtt 10. A létszám tehát összesen ma 30 egyénből áll, mely létszámából tűz alkalmával legjobb esetben 20 ember jelenik meg a helyszínen. Vegyük már most figyelembe, hogy vannak olyanok, kiknek a vagonőrségi szolgálatot kell teljesíteni, s hogy van a fizetéses tűzoltóság között olyan is, ki elég értelmesség hiányában 20 év alatt még a fecskendő és tömlő szerelést máig sem volt képes elsajátítani és már nem is lesz, tehát az illetőt csak mint fecskendő-nyomó legénységet lehet tüzesetnél felhasználni, mi marad akkor számban arra a pontokra, hol nagyon is helyt kell állani? Alig pár ember. Ezt igazolta a multkorai eset, hol a fecskendő-nyomó kart a közönség kezelte és

a tömlő helyzetváltoztatása is a közönségre maradt. Történjék e nagy szárazságban és lengedező szél mellett már most a Rimasoron, vagy a város tömöttebb belterületén valahol tűz, kérdjük: vajon mi módon lehet annak ily csekély létszám mellett gátat vetni? Emberi erővel és tudomány nyal nem, csakis a véletlen fogja városunkat a nagyobb veszedelemtől megmenteni. Ily negligencia mellett ez ideig is a véletlen volt, mely megvédelmezte városunkat. Azonban, hogy a felett a lelkes kis csapat felett, mely nem törődik a közönség gúnyjával és ma is szolgál, pálcát ne törjünk, javukra ide jegyezzünk egy kis statisztikát.

Tíz éve áll fenn a mostani önkéntes és fizetéses tűzoltó-egyesület a jelenlegi szervezetében és ezen 10 év alatt összesen volt 9 tüzeset. Ebből pincze-tűz volt kettő, bolti tűz kettő és épület-tűz 5 esetben. E szerint tehát egy évre még egy tüzeset sem esik. És elmondhatjuk, hogy azon épületeken kívül, mely tüzet fogott, egy másik soha sem égett le, tehát a tűzoltók jó munkát végeztek minden esetben. Hogy kevés volt a tűz, az nem a tűzoltó érdeme, de hogy annak terjedése megakadályoztatott, az nem a zúgolódó és lármázó közönség, de igenis a tűzoltó és jó tűzoltói szerek javára esik.

Visszaemlékezve már most a megyénkbeli más helyeken előfordult nagyobb tüzesetekre, hol állandóan szervezett tűzoltóság van, tessék igazságos kritikát gyakorolni a mi tűzoltóságunk felett. — Afelett a tűzoltóság felett, mely ma 30 tagot számlál és ebből 20 ember havi 8 korona díj mellett szolgál.

Ma nincs veszedelem, tehát nincs szükség tűzoltóra, de az éjjel vagy holnap már lehet és akkor, ha nincs mellettünk a véletlen és nincs tűzoltó — egy pár óra alatt az egész Rimasor leég. Isten óvjon ettől bennünket, de ha gyakoribb lesz a tüzeset, akkor lesz ismét tűzoltóság is.

Ne feledjük azonban, hogy a tűzoltóügynek és a hivatkozott tűzrendészeti kormányrendelet-

TÁRCZA.

A gyöngyhalász.

A tenger zúg a hab felett,
Ki vivja ott a vad szelet?
A gyenge kar,
Hol vad vihar
Haragja dulva jár, megyen
Miért küzd ott a tengeren?

A tenger mély s az áradat
Fenekre sujt ha elragad,
S lenn ott a vég
Világa ég . . .
Mégis kihajt a síkra ki,
Élet-halállal játszani?

A gyöngyhalász tör utat ott,
Sürgötve ki a csolnakot.
S bár zúg a vész,
Ó mit se néz.
Dacozva áll kemény szíve,
S leszáll a vész vak mélyibe.

Lenn mord, sötét az alvilág,
S hol völgybe száll, hol szirtre hág,
Vadul törnek
Rá bős szörnyek.
S hol rejt halált az ingovány,
Ólére csalja habléány.

De ő csak áll, kutat, keres,
Miként az éhes hangya les.
A szenvedély
Nem lát veszélyt.
S amíg a vágya célt nem ér,
Nem nézi azt, hogy visszatér.

A szélvihar még dül felül,
Mikor kincsével fölmerül.
De itt, amott
A vad habot
Megtörte néma nyugalom,
És őt családjá látja hon.

De gyül a vágy és kél megint,
Hiába, hogy hon béke int.
Ó nyugtalan
Hol nyugta van,
A vészen él csak boldogan,
S hogy újra küzdjön, elrohan.

A kincs: hiv, mit üz, keres,
Mi bármilyen sok, mind keves.
A lelke ég:
Csak vissza még!
S amíg más él, az esztelen,
Ó künn bolyong a tengeren.

Az ár dagad, a sajka reng . . .
S remény sugára nem dereng . . .
A kar remeg,
Baj törte meg . . .
S a vakmerő felett a hab
Alá temetve összecsap . . .

Telek A. Sándor.

Látogatóban.

Szundikálásomból a vonat füttye ébresztett fel; a kattogások lassabban következtek, átöcögöttünk a váltókon is; a masina még egyszer prüszkolt az állomás előtt. Megérkezünk.

Kiváncsian szállottam ki, mint mindannyian, ha egy régen elhagyott kedves helyre tesszük lábunkat. Egykori, ezer gyerekkalandunk színhelye, az álló-

más, még mindig a régi, csak a főnök új. Új arcok néznek ki az ablakon. Itt nincs mit keresni.

A tulsó oldalon ismerősebb a kép. A falu csak úgy mutogatja magát, a nyárfák csak úgy susognak, mint régen. És elibém mosolyog a falu egyetlen fiákerese, Barkai András. Bizony alig ismerem meg. Nem mintha megváltoztatta volna ez a pár esztendő, de az ábrázolja mosódott ki a fejéből.

— Hát mi az ujság a faluba, Barkai bácsi?

Szegénylősen mosolyog és megemeli zsiros kalapját.

— Nincsen semmi olyas, mi vóna ilyen kis faluba fiatal ur. Nem jó idő jár, nem lesz termés a föld népének.

Szóval a régi felelet. Felkészülök, ahogy lehet, a két sárga megindul. Önkénytelenül elmosolyodom: az egyik még most is rándítja az oldalát, mikor rákezd arra a falusi jó trappra. Csakugy, mint ezeltől tiz esztendővel. Barkai komolyan pipázik és néha-néha csakugy szokásból, odacsapkod a lovak vékonyára. A két egérke is tudja, ugy látszik, hogy ez csak afféle szokás, hogy hozzá tartozik a mesterséghez, mint a luczerna, vagy a kiskuti itatás — oda se hederitenek. Hanem megkoptak, az kétségtelen; meg a lovacsák is, a kocsis is, meg Barkai is. Vagy hogy az idén nem telt rá, hogy a kovács megfuttassa a vasalást, vagy hogy új istrángot vegyen Barkai a kopott szerszámhoz.

No, a falu se változott; itt-ott egy régi jó ismerős fát kivágtak; némelyik házat bemészelték más színre, sőt néhol új házacsák is virítanak a délelőtti napfényben. A pad is a régi, még a porták előtt heverésző kuvaszok is.

Meleg érdeklődéssel tapad szemem házunkra. Az is pihen nyugalmasan és csendesen az akácfák között. Belesek ablakán: itt szokott várni a középső ablakban édes anyám; apám a kapuban. Most nem vár senki. Szegény anyámat két éve vittük ki egy hideg téli délután a faluvégi temetőbe.

— Itt vónánk — fordul hátra Barkai. Lekészülődöm tehát; az öreg leadogatja koffereimet s azután megsuhintja a sárgákat.

nek egyik fontos követelménye a megelőző intézkedések megtétele, mi első sorban a tűzoltóság szervezésében, a jó és használható tűzoltó-szerek beszerzésében, víz tartályok elhelyezésében, éghető anyagok kihelyezésében, kémények tisztán tartásában stb. efféle gondos intézkedések megtételében áll. Ezek közül nálunk csak egy van meg: a jó tűzoltó-szerek; a többivel azonban nem dicsekedhetünk.

Mindezek után ajánljuk e kérdéssel foglalkozni a városi magistratusnak, a rendőrségnek és a tűzoltó parancsnokságnak. Megjegyezzük azonban már most, hogy azt nem tartanánk helyesnek, miszerint a fizetéses tűzoltóság létszáma apasztassék, mert mégis a szám — ha nem is válik be minden egyes tag — döntő vész esetén és mégis van egy elem, mely hivatásszerűleg van jelen a tüzesetnél és ezzel lehet rendelkezni. Addig tehát, míg ismét megszorodik az önkéntes tűzoltók száma, ajánljuk a mostani létszám fenntartását, sőt azokat, kik már 10 évet és ennél többet szolgáltak, *szolgálati éremmel* ellátni, illetve kitüntetni. Bár e kitüntetésnek anyagi haszna nem lehet, de ez mégis emeli a tagok ambícióját, a tetteire figyelmezteti és serkenti őket, s szolgálatuknak mégis valami erkölcsi jutalmazását is megtalálták. E szokást már több helyen eredménynyel honosították meg, tehát nálunk sem szabad annak elmaradni.

Ha pedig nem fog sikerülni a tűzoltóság számát felemelni és egy új szervezetet alkotni, akkor nem marad más hátra, mint forduljunk a helybeli főgimnázium felügyelő s feleletes hatóságához s kérjük meg, hogy a VI., VII. és VIII. osztálybeli erősebb növendékekből tornatanárjával szerveztessen egy tűzoltó csapatot, mely a tűzoltóság szereivel gyakorolná magát és megkülönböztetésül p. u. piros sapkát, vagy valami jelvényt viselne. Husz ifjúból alakított ilyen csapattal nagy eredményt lehetne elérni, kik kedvvel áldoznának e testedző és hasznos foglalkozásnak és az életbe is már gyakorlatot vinnének magukkal. Erre már példa is van több helyen, így csak egyet és a legrégebbet említjük fel: a debreczeni főiskola és az ottani gazdasági iskola tűzoltóságát.

Végezetül a szabályrendelet egyes főbb pontjait igen ajánljuk a rendőrkapitányság és a tűzoltóparancsnokság figyelmébe. Különösen azon intézkedést, hogy azok, kik tüzesetnél nem engedelmessékednek, az oltástól vonakodnak, fogataikat vagy cselédeiket nem adják rendelkezésre, vagy rakoncizatlankodnak stb., az 1879. évi XL. t. cz. 141. és 142. § a értelmében kihágást követnek el és ezért szigorúan büntethetők.

Abban a reményben, hogy a csapás a jövőben is kerülni fog bennünket: „Istennek dicsőség, egymásnak segítség!”

Levél a szerkesztőhöz*.

Tekintetes Szerkesztőség!

Kedvvel lapom folyó hó 10. iki számában olvastam, hogy mily remekül sikerült a cigány telepítés Osgyánban. Bizonyára a tisztelt beküldő ur nem e vidéki lehet,

*) E levélnek, mely a helyi viszonyokat hűen tünteti fel és a cigány telepítésre a hatóság figyelmét hívja fel, készséggel helyet adok. Szerk.

— Hát a fizetés, Barkai bácsi?

— Majd megadja az öreg tekintetes ur — azzal, ahogy lehet, elporoszkál. Ismét felderülök. Lám, még mindig a régi diákszokás szerint igazodik. Igaz, így volt az! Ha Pestről jöttem haza, jobb esetben a második, de rendszeren a harmadik osztályon (a „beosztás” folytán) rászoktattam erre a tempóra az öreg szekerest. Nekem még most is „fiatal ur” számba megyek, akinek nincs három hatosa sem a zsebemben.

A tornáczon apám jön előmbe; mosolyog a szemem, látszik rajta, hogy örül a látásomnak, de igen csendesen örül, mint a magános öreg emberek. En is örülök, hiszen hogyné örülök, de valahogy az én öröömöm is csendesebb, nem úgy mint az előtt, mikor felvetettük a házat így Pünkösdi tájban.

Az első szavak után már elakadtunk. Igaz, hogy nem jut eszünkbe semmi. Azokról az eseményekről, a melyek az ő csendes vizét zavarták fel olykor olykor, én nem tudok már évek óta. Azokról pedig, a melyek az én küzdelmeimet, álmaimat, izgalmaimat kísérték fiatal-ságom legszebb éveim keresztül, ő nem tud.

Bemegyünk a szobába. Megesap a Niel Marschall illata. Szinte megdöbbenek. Ugyanaz az illat, a mi a temetéskor átjárta a szobákat. Pedig csak a letéptett rózsák ugyanazok. Mély lehangoltság fog el. Miskor itt várt reám, vagy reánk édes anyánk, szeretettel könnyel a szemében. Most olyan hűvös van idebent.

Hamar kimertül a diskurzus, elfogy a szó. Apám elmegy utána nézni a szakacséknak, kész-e az ebéd. En kiballagok a kertbe.

Olyan nagy itt is a csend. Olyan szép a kert, mint az előtt. A virágzó orgonabokrok most is olyan édes illattal töltik meg az udvart. És a rózsák, ők is a régi; tűzpirosak, halvány fehérek és illatosak. Sorra veszem a homokos uton valamennyit. Emlékezem, ebből a habos fehérségből soha sem volt szabad leszakítani. Belsejében most is ott ül fekete sárga hátával néhány ingyenélő, lusta rózsabogár; amint kiszedem tenyeremre, olyan lustán terpeszkedik el, mintha mondaná: nem

vagy legalább nem ismerős a vidék, s különösen Osgyán környékével. Ezt eklatáns példákkal tudom bizonyítani szükség esetén.

Ezelőre csak annyit kérek a közlemény igen tisztelt beadójának tudomására hozni, hogy korai volt a telepítési dieshimnusz.

Merem állítani ezt az alábbi okoknál fogva:

Mig Osgyánban nem volt „cigány telep”, addig hála Istennek a szomszéd községek 1—2 hónapban láttak kőbor cigányt s tapasztalták görbe áldást hozó működésüket. Mióta azonban sikerült letelepíteni a „Sárközi bandát”, azóta nap nap mellett vesz el holmi a „szomszéd”-ban. Így legközelebb (2—3 hete) a Susány s Zsaluzsányi-uton szedett le 2 cigány sülde egy koldus fiút. Ugyan e héten egy cigány asszony a Zsaluzsányi és nagyszuhai-uton a „Bolha-féle kápolnánál” kést rántva szedte el egy fazekaszaluzsányi asszony „40” fillérjét. E hó elején Susányban lopták el éjjel a koresmáros özszes apró marháját, csak egyetlen tyuk nyakat hagyva emlékül. Ugyan e hó első felében Susányban vánkös, duuna, hordó káposzta, esizma, szoknya, alsóruha stb. stb. tűnt el, illetve eltüntetendő volt, de sikertelenül, mert legtöbb esetben a tulajdonos elfogta a tolvajokat s alaposan helybenhagyva utnak indította „Osgyánba”.

Közöny bizony nincs — legalább az osgyáni telepítésben — semmiesetre, mert igen-igen megérik a „szomszédok”, hogy „cigány telep” van a közelben.

Nagyon kíváncsi vagyok arra is, hogy mily kézi munkát végez a „Sárközi banda” asszony népsége? Bizonyára egész nap „tollat foszt” és „sörtét gyűjt”. Csak hogy e háziipar címén folytatott munkásságáról aligha tudna elszámolni s még kevésbé megbízóit elősorolni.

Bizony-bizony nem örülök a „telepítésnek” s esodálokodom hogy ily remek széplátón átnézte a közlemény igen tisztelt beküldője ezen „család” kézimunkáját, melyet sajnos, mi „szomszéd községbeliek” nem láthatunk, csak tapasztalhatjuk azt, hogy az anyagnak önkénytelen szolgálati vagyunk.

Tekintetes Szerkesztőség! Szerény véleményem az, hogy mindaddig nem sikerül a „telepítés”, míg szigorú, de szigorú szabályrendelet nem hozatik s a községi bíráknak s rendőrközegeknek meg nem hagyatik, hogy semmi czímen a letelepített cigány ne hagyhassa el „telepét”, s minden község előjárása jogosítassék fel arra, hogy ha a község területén idegen „telep-s” cigányt talál, joga legyen vele, a községben található amugy is nagyon sok mindenféle közmunka teljesítésére szorítani, ha nem is több, mint 1—2 órai időre, de szigorú felügyelet alatt. Tudom biztosan, hogy amely községben egyszer-kétszer megszorítanak a kőbor „szomszédokat”, oda nem jönnek többé.

Igy a telepítés árnyoldalait is becses figyelmébe ajánlván, szerény, de tapasztalatokon alapuló közleményem szíves nyilvánosságra hozását s méltánylását kérve vagyok Susány, 1908. május hó 13-án.

a tekintetes szerkesztőségnek

kiváló tisztelője:

Paulovszky Pál, tanító.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Ünnepelés. A magyar gazdaszövetség jeles igazgatóját: dr. Bernáth Istvánt, kerületünk orsz. képviselőjét lelkes ovációban részesítették f. hó 18-án Budapesten abból az alkalomból, hogy őt a király a magyar nemességgel tüntette ki. A fővárosi pavillonban mintegy 200 terítékű bankett volt az új nemes tiszteletére, melyen számos felköszöntőben ünnepelték és lelkesen éltették őt.

Évi közgyűlés. Vármegyénk egyik legrégebbi emberbaráti egyesülete: *Rimaszombat és Vidéke jótékony Négylete* ma vasárnap (24) délután 3 órakor tartja a

bánom, csinálj velem, ami tetszik; annyi illatot, annyi szépséget szívtam magamba, hogy akár rögtön eltápos-hatsz, nem bánom. Az előtt meg is tettem, most szépen visszarakom, hiszen ez az édes anyám kedves virágjának a lakója. Alig tud megmaradni a rózsaszirmon, a lábaim olyan meredtek, mintha öszegemberedtek volna valami hidegtől, pedig ez csak a rózsabogár szokása.

Erős lépéseket hallok a hátam megett. Jön Estván, a mindenes. Köszörül a torkát, mielőtt köszönné: hogy tetszik lenni, fiatal ur? Ismét eltűnik belőlem minden hangulat. Estván most is úgy biczeg a rosztó felé, amelyikbe valami bosnyák belelőtt hetvennyolcban, akár csak az előtt. Most is az a gúnya van rajta, mint a mióta csak eszemet tudom, jól ismerem a nadrágján levő kék színű foltot, idestova tíz éve, hogy reá alkalmazódott. Ő is megszürkült, megtépázódott. Hja az idő eljárt, bizony eljárt felettünk.

Erdeklődik az eső irányába (van-e arra felé?), milyenek ígérkezik a vetés (errefelé keveset peslantott az úr isten!). előszed mindenféle történeteket. Szinte várom, hogy mikor kérdez már valamit felőlem, hogy mi vagyok, hol vagyok, mi lett belőlem? de ilyenféle kérdések a lehetőségéről Estván kemény, hatszögletes turáni koponyájában semmiféle fogalom nincs. Nem mondom, ha egy pár napig barátokoznánk, tán megeredne a nyelve, mint valamikor, nagyon régen, mikor még olyan nagy barátságot tartottunk. Mindössze a maga állapójáról eit egy néhány zokszót, hogy az asszony beteges, a fia bent szolgálja a császárt a hatvannyelezesoknál, hogy az egyik lányának valami szerencséje ígérkezik, — de rólam, mintha nem is volnék. Következtesen fiatal urnak szólít, pedig már három az X. Azután elbiczeg ő is a dolgára.

Leülök a kerti lőczára, a diófa alá. Olyan szép itt minden, de olyan nagy csend van, olyan nagy nyugodtság. Elgondolkozom a változásokon, az élet fordulóságain. És minden gondolatom csak szegény jó halottunkon jár. Ime még két nyara itt járt-kelt. Itt árasztotta magából azt a szeretetet, melynek melegét magunkon éreztük az

Takarékpénztár tanácstermében évi rendes közgyűlését érdemekben és sikereiben gazdag elnökének: *Samarjay János*nak vezetésével.

Hivatalvizsgálat. Dr. *Mészáros István* kir. ügyész a járásbírók ügyészégi megbízottjának ügykezelését évenként hivatalból felülvizsgálja. A szokásos vizsgálat már megkezdődött, s a múlt héten Nagyrőczen végezte azt a kir. ügyész.

Kormánybiztos. A kereskedelmi miniszter a nagyrőcei felső kereskedelmi iskolához az ideai érettségi vizsgálatához biztosként dr. *Sugár Ignác* kereskedelmi és iparkamarai titkárt küldte ki.

Esküvők. Diszes esküvő volt folyó hó 19-én városunkban. Dr. *Haas Andor* szorgalmas és tehetséges helybeli fiatal ügyvéd ekkor tartotta esküvőjét *Blau Vilmos* helybeli férfi szabóüzlet-tulajdonos kedves és művelt leányával: Irénnel. A polgári esküvőnél tanúk voltak: Dr. *Lichtschein Adolf* vasúti orvosi tanácsadó és dr. *Witt Sándor* ügyvéd. A fiatal párhoz az egyházi szertartás után *Singer S. Leo* főrabbi szép beszédet intézett.

Weisz Dávid helybeli kereskedő kedves és művelt leánya: *Anna*, folyó hó 17-én tartotta esküvőjét Budapesten a Dohány-utcai izr. templomban Dr. *Vas Emil* pétérvásárai ügyvéddel.

Halálozás. *Márkus László* helybeli közjegyzői irodatiszt — ki csak nemrég vesztette el két kedves kis gyermekét — újabb megrendítő csapás sújtotta le, a menyinyiben fiatal, kedves, sz. p. feleség: *Márkus Lászlóné sz. Bikky Juliska* boldog házasságuk 6. évében 24 éves korában hosszas betegség után f. hó 17-én jobblétre szenderült. A mélyen sújtott család iránt őszinte a részvét. Az elhunytat férjén és szülein kívül egy kis árva és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 18-án ment végbe nagy részvét mellett. A család következő jelentést adta ki: „*Márkus László* kis leányával: *Sárkával*; — *Ifj. Bikky István* és neje szül. *Szabó Julianna* gyermekeikkel: *Pista, Irma, Jaucsi és Pannával*; — *Özv. Szabó Józsefné szül. Percz Julianna*; — *Id. Márkus László* és neje szül. *Somoskeő Hortensia*; — *Özv. Mindszenty-Szabó Bertalané szül. Szabó Erzsébet*, *Szabó József*, *Szabó Rózsa*, *Szabó István*, *Id. Bikky István*, *Özv. Molnár Miklósné szül. Bikky Zsuzsanna*, *Márkus Aurél* családjaikkal és *Márkus Károly* a többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy az imádott, jó feleség, szerető, gondos édes anya, szeretett gyermek, jó testvér, édes unoka, kedves meny, testvérhű, sógornő és rokon *Márkus Lászlóné szül. Bikky Juliska* életének 24 ik, boldog házasságának 6-ik évében folyó hó 17-én reggeli 4 órakor örök álmára szenderült. A megboldogult, kedves halott hült tetemei f. hó 18-án — hétfőn — délután 4 órakor helyeztetnek örök nyugalomra. Az örök emlékezetet virrasztó sírod felett!”

Iskolai gondnokság ülése. A helybeli áll. polgári leányiskola és az elemi iskolák gondnoksága f. hó 18-án *Lukács Géza* elnöke alatt ülést tartott, melyen *Kathona Géza* polg. isk. igazgató, *Matolesy Pál* és *Törköly József* elemi iskolai igazgatók tettek meg jelentéseiket. A polgári iskola költségvetése a jövő tanévre megfelel a múlt évinek. 1582 korona lesz a város hozzájárulása a kiadásokhoz. 5118 korona a szükséglet, a fedezet 3658 korona. A fedezendő hiány 1460 korona, miután azonban a vallás- és közoktatásügyi kormány 1910. évi évenként 1470 korona segélyt utalványozott, a fedezet megvan. Az új épület átadása, illetve átvétele is tárgyalatott s megbizta a gondnokság *Kathona Géza*, *Törköly József* és *Matolesy Pál* gondnokokat, hogy a hivatalos átvételnél, melynek június hó 13-ig meg kell történni, jelen legyenek. A vizsgák idejét megállapították. Az évszázadi ünnepély június 13-án lesz. Az elemi iskolai ügyek elintézésénél élénk érdeklődést keített a vasárnapi istentiszteletek gyér látogatottsága. A gondnokság ugyan is helyesnek tartaná, ha a vasárnapi istentiszteletek látogatását igazolatlanul mulasztó gyermekek szülői épügy büntetessenek, mint az igazolatlan iskolamulasztásokért. A gondnokság e régebbi határozatához a kir. tanfelügyelő törvényes alap hiányában nem járulhatott hozzá, mire a gondnokság elhatározta, hogy a vármegye közgyűléséhez kérelmet intéz, hogy a vallás és közoktatási miniszter, vagy a törvényhozás rendelet vagy törvény

ország bármelyik sarkán. Még keze munkáját is látom a kerten. A tornáczon fel van akasztva nagy szélű kerti kalapja. Ugyan, hogy kerülhetett az ide? Ki tette oda? Amott áll a nagy karos széke; abban üldögélt, kötögetett, olvasgatott. Lám, a falakra már új meszelés kel-lena. Ha ő itt volna, bizony nem volna az a fal olyan esőverte kopott. A konyhából nyelvelés hangzik — milyen ismeretlen hang, ugye *Fehér Rózsa*?

Hiszen máskülönben most is csend van, most is virul minden, a május épen olyan csodaszép, szemem épen olyan szeretettel simogat meg minden bokrocskát, minden virágot. De hiányzik az egészről valami, vagy valaki

Kezem a lőcza karján valami rovátkához ér. Elmosolyodom: egy bevéselt nagy I betű! Szigorlatra készültem valamikor itten, akkor is olyan szép volt a május és szép volt a jegyzőék bakfis lánya is. Akkor került ide ez a betű. Ma, ugy tudom, a harmadik gyereket tanítja járn.

Elöttem egy hernyó ereszkedik alá a maga sodorta czerlán és ott tornászik vakmerően. A szomszéd kertből rigó szolt a gyümölcsfáról. A rózsákon lepkek kergetőznek. A katolikus templom vékony harangja elkezdi a déli harangszót.

Kalap levéve, behunyt szemmel hallgatom ezeket a jól ismert, kedves hangokat. Mintha újra gyerek volnék. Valahonnan messziről a gőzmalom dudál.

Olyan ismerős itt minden, csak a lélek hiányzik valahogyan. Csak a lélek. Az a kedves lélek, amelyik életet, mozgékonyt, zománcot adott mind ennek itt körültem; amelyik körülölelte ezt a kis kört s láthatatlanul, de érthetően élt lelkünkben. Hiányzik a régi „otthon” lelke és vele régi varázsa.

A szolgáló ebédhez hív. Apám előmbe jó s kérdi tőlem, hogy találok-e változást? Ugy-e szép minden?

Leülünk azután nagy hallgatagon az asztalhoz. Az asztalfőn üres a szék. Szótlanul kanalgatjuk a levest.

Gy. L.

utján intézkedjék a mulasztások megtorlása iránt. Egyszeresmond elhatározta a gondnokok, hogy a róm. kath. és ref. lelkészeket megkeresi ifjúsági istentiszteletek tartása iránt. A költségvetés ekként állapított meg: A fiúiskola bevétele 949 korona, kiadása 6862 korona 23 fill., hiány 5913 korona 23 fill. A leányiskola bevétele: 943 korona, kiadása 6666 korona 23 fill., hiány 5723 kor. 23 fill. A vizsgák az elemi iskolákban május 31-től június 22-ig tartanak.

Matiné. Stricsky Árpádné helybeli zongora oktató, — mint lapunk múlt számában írtuk — f. hó 24-én délelőtt fél tizenegy órakor a kaszinóban matinéet rendez, melyen növendékei fogják bemutatni a zongorajáték terén szerzett tudásukat. A program következő: 1. Behr, magyar tánc: Krausz Elza. 2. Horváth, gyermekvilágból: Hecksch Ella. 3. Gurliitt, Valse: Urbán Anna. 4. Liehner, Buete Blumen: Cziner Márta. 5. Schuhmann, Jugend-albumból: Czinke Jolán. 6. Chaminate, Pastoralis infantine, 4 képre: Cziner Márta és Urbán Anna. 7. Mendelssohn, Gondellied: Eisele Lajos. 8. Godard, Mazurka: Kálniczky Márta. 9. Chopin, Valse: Kosiner Izabella. 10. Beethoven, Sonata: Cziner Irma. 11. Schubert, induló, 4 képre: Kálniczky Márta és Kosiner Izabella. 12. Chopin, Polonaise: Kerekes Tibor. 13. Liszt, Rhapsodie: Joós Micza. Ez tehát valószínűleg növendékek vizsgálja lesz, melyen tetszés szerinti belépti díj befizetése mellett részt vehetnek az érdeklődők. A bevétele jótékony célra fordítottak.

Madarak és fák napja. A helybeli elemi és polg. iskolának folyó hó 20-án ünnepnapjuk volt. A régi majális helyett a kis gyermekek e napon örvendeztek; délelőtt fél 10 órakor kivonultak szép sorrendben tanítójuk és tanítónők vezetésével a Széchenyi-kertbe, hol a fedett tánczterületen elhelyezkedtek. Megjelentek a szülők, a gondnokok több tagja s számos érdeklődő. Az elemi fiú és leányiskola növendékei szép dalcakat adtak elő, s az ünnepélyt Törköly József igazgató szép imával nyitotta meg, majd kis leányok és fiúk szavaltak s Matócsy Pál igazgató igen érdekesen és könnyen érthető, a gyermekek felfogásához illő modorban magyarázta meg a madárnap jelentőségét. Elismeréssel emlékezett meg azokról, kik a madarak és fák védelmében mint uttörők szerepeltek, majd bemutatta a madarakat a kis gyermekeknek, s őket intette, hogy a madarakat és fákat bántalmazni nem szabad, végül valamennyi gyermek esküvel fogadta, hogy a fákat és madarakat kímélni és társaikkal is kíméltetni, védelmezni fogják. Még dr. Kovács László polgármester válaszolt a madarak és fák védelmének nagytartosságát, s a nagyközönséget is felhívta, hogy az e célból alakuló egyletnek legyenek tagjai, s az országos akcióban vegyenek részt. Ezután a gyermekek a szótartót énekeltek el s az ünnepély első része ezzel befejezést nyert. Délután kimentek az iskolai gyermekek és a szülők a szabadkai erdőbe s estig kedélyesen mulattak, szórakoztak a zöldben.

Közbirtokossági közgyűlés. A rimaszombati határbeli birtokosság közgyűlését folyó évi május 24-én (ma vasárnap) délelőtt 11 órakor a város háza tanácsstermében tartja meg, melyre a birtokosok meghívának. — Rimaszombat, 1908. május 20. *Az elnökség.*

Megérdemelt jutalom és elismerés. A múlt évben Osgyán, Cserepes és Vályó községekben a ragados száj- és körömfájás nagy kiterjedésben uralkodott. A betegség helyhez kötése alkalmával Sulán Géza oszgyáni c-endorfmester elismerésre méltó érdemeket szerzett amennyiben kettőtizedtel szorgalommal ellenőrizte a hatóság által elrendelt óvintézkedéseket. Erdemei méltánulása céljából Palm Nándor m. kir. főállatorvos a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez felterjesztést intézett, hogy az őrmester jutalmaztassék meg. A derék őrmestert a miniszter 80 koronával jutalmazta meg, a honvédelmi miniszter pedig dícsérő elismeréssel tüntette ki.

Adomány. Hoselitz Árpád úr lapunk szerkesztőségéhez négy koronát — mint egy vitás kártyanyeremény összegét — juttatott hozzánk a helybeli izr. nőegylet részére. Az összeget beküldöttük rendeltetési helyére, s azért lapunk utján köszönetét fejezi ki az elnökség.

A hacsói magyar vizsga. Hacsó községben folyó hó 19-én tartotta meg az elemi népiskola jeles tanítója: Klineczko János az évről iskolai vizsgát, melyet a kir. tanfelügyelő s a nyustyai intelligencia több tagja is végig hallgatott. — Hogy ezt a tényt itt felemlítsük — annak az a magyarázata, hogy a hacsói iskolában ez volt az első magyar nyelvű vizsga, s a Klineczko János tanító érdeme, hogy a tót anyanyelvű gyermekek — a hittant kivéve — az összes tantárgyakból helyes és értelmes feleleteket tudtak adni magyar nyelven, s hogy nem volt oly 8 éves gyermek, ki magyarul írni és olvasni ne tudott volna. — A Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság s Purjesz Ignác nyustyai körjegyző adományából a vizsga után pénzbeli jutalmakat osztottak ki a jobb előmenetelűek között. — Mint követendő példát említsük fel ezt a magyar nyelvű vizsgát jelölve annak, hogy mennyit képes tenni egy ember szorgalma és munkássága. — A mint a hacsói gyermekek megtanultak magyarul, ugy megtanulhatnak a többi tót községbeli gyermekek is és ezzel még — jegyezzük meg — nem lettek rossz tótok, hanem csak jobb magyar állampolgárok.

Megjutalmazott gazdasági cseléd. Egyszerű, de megható ünnepély folyt le f. hó 16-án a földmives iskola telepén. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Ocsovai Pál tiszti kocsinak derék, becsületes, hűséges és szorgalmas magaviseletét, a melyet 25 évi szolgálata alatt tanusított, diszoklevelet és 100 korona pénzüsszeget adott jutalmul. Ez alkalommal a tisztviselők, tanuló ifjak, az összes cselédség és a telepen dolgozni szokott munkások összegyűltek a földmives iskola tantermében, a hol a Hymnusz eléneklése után Fekete Pál igazgató a megjutalmazott cselédnek a miniszter megbízásából annak dícséretét tolmácsolta és a jutalmat átadta, esetelvé előtűnt ennek jelentőségét; buzdította a többieket arra, hogy kövessék Ocsovai Pált, ne hagyják megméltelyezni becsületes lelküket, példaképpen állított fel nekik a jutalmazottat és követésre ajánlotta nekik. Felhívta őket kötelességeik hű teljesítésére, példaképpen hozván fel nekik a régi jó cselédeket, akik holtig szolgálták gazdájukat, sőt gyermekeik azoknak gyermekeit. Az ünnepelt és felesége mondottak hálás köszönetet az elismerésért. Ez alkalommal örömmel lehetett konstatálni, hogy még

jó cseléd van, csak vezetni, oktatni és bánni kell velük tudni és a megélhetéshez szükséges minimumról gondoskodni. Bizonyítja azt az körülmény, hogy az igazgató beszéde és az ünnepelt válasza alatt őszbe csavarodott bajszu emberek és öreg asszonyok a fiatalokkal együtt sirva fakadtak és egyikük keresetlen, de szívhez szóló szavakkal buzdította társait, hogy az igazgatóságához hűségessé legyenek, kötelességeiket pedig teljesítsék pontosan és kövessék mindenben az igazgató utasításait, szeressék a magyar hazát, végül: éltette az igazgatót és tisztviselőket. Még a szótartót énekeltek el, aztán a derék igazgató az összes cselédséget megvendégelte.

Gyermektelepek vizsgálata. A rimaszombati m. kir. állami gyermekmenhely kötelékébe tartozó telepen az elhagyott gyermekek a telepörvosok és a hatóság vizsgálatán kívül a felügyelő orvos által is évenként felülvizsgálandók. A telepek vizsgálatát ez idén dr. Sigmund József a gyermekmenhely másodorvosa végzi, s a telepek vizsgálata már kezdetét vette.

Milyen nálunk a kegyelet ezimen lapunk multi számában egy közlemény jelent meg. E közleményre válaszul Kern Adolf helybeli lakos arról értesít bennünket, hogy a Kishontmezei régi székházban, mely jelenleg az ő tulajdona, a régi megyei czimer máig is ott van s ő ezt gondosan ápolja, sőt legközelebb kifogja színezettni, hogy az feltűnőbb legyen.

Hivatalos órák változása. A rozsnói m. kir. adóhivatal a közönség tájékoztatása céljából közlést teszi, hogy a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság intézkedése folytán az ottani adóhivatalnál a hivatalos órák a közönség részére jövő június hó elsejétől október hó első napjáig reggeli 9 órától délután 1 óráig lettek megállapítva.

Tanfolyam a néptanítók részére. A földmívelésügyi miniszter az összes gazdasági és földmives iskolákban évenként tanfolyamot tartat tanítók részére. A kurinczi földmives iskolánál is lesz a f. év nyarán ilyen tanfolyam a jelentékes néptanítók részére, kik a kurzuson gazdasági szakismereteket szerezhhetnek.

Közgyűlés. A rimaszombati Conservgyár r. t. évi rendes közgyűlését június hó 9-én tartja. Az évi mérleget lapunk jeles számának hirdetési rovatában olvashatják az érdeklődők. Ebből kitűnik, hogy a múlt évi konzervgyári nyereség 8673 kor. 50 fillér, a villanygyári nyereség 2326 kor. 50 fillér, így az összes nyereség 11000 kor. volt, mely összeggel az eddigi 100726 kor. 37 fillér veszteség jelentékenyen apadt. A közgyűlés a takarékpénztár tanácsstermében lesz Molnár József elnöklésével.

Katonai felülvizsgálat. Az új rendszer szerinti katonai felülvizsgálatot városunkban f. hó 19-én tartották meg a vármegyeházán.

Tennis-pálya megnyitás. A helybeli tennis társaság a most ujonnan épült és teljesen berendezett két új pályának felavatása alkalmával folyó hó 30-án szombaton este a Széchenyi-kert fedett vendéglőjében táncmulatsággal egybekötött avató ünnepélyt rendez. — Mint értesültünk, a mulatság iránt ugy a városban, mint a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik.

Kisdédő mulatság. A helybeli kisdédővő intézet ez idei nyári mulatságát a Széchenyi kertben június hó 21-én tartja. A kisdédők már előre örülnek a kellemes mulatságnak.

A Tompa-tér csinósítása állandóan munkában van, s a külső képe a parkirozott térnek most jóval megnyerőbb, mint azelőtt volt. A szobor körüli része a térnek körülkerített dróthálózattal, azonban e munkálatnál több panaszt hallottunk, melyeket bizonyára figyelembe fog venni a felügyelettel megbízott városi mérnök. A bevert czölöpök ugyanis alacsonyok és a dróthálózattal egyszintben vannak, a bevert szögek végig repesztették az oszlop tetejét s így ez oszlopok rövid idő alatt tönkre fognak menni. A dróthálózat alsó része pedig csaknem egészen a földön van, hol állandóan a nedvességnek lesz kitéve s így csakhamar az is elrohad — szétmegy. — A tér másik oldalát fásították, s a szegélyt gyönyörű tömött orgona-bokorból összeszővődött élő sövény képezi.

Ongyilkossági kísérlet. Papp András vashegyi bányatelepi térmester folyó hó 12-én — hier szerint életuntságból — fegyvert fogott maga ellen, azonban kísérlete nem sikerült. Revolverével főbe akarta löni magát, de a golyó czélt tévesztett, s alsó állkapcsa alatt hatolt be, ott súlyos roncsolásokat idézett elő. A súlyosan sérültet beszállították a helybeli kórházba, honnan — miután állapota javult — saját kérelmére hazabocsátották folyó hó 21-én.

Tűz Putnokon. Mult szombaton Putnokon nagy tűz dühöngött. A „Hazám“ kávéház épülete egy kis 5-6 éves gyermek gondatlansága folytán kigyuladt, s a bős elem feltartózatlanul pusztított, rövid idő alatt tíz házat hamvasztott el.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikéltése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek ez iránti tapasztalataikat, akárhonnan szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkere-keztésével, Budapest, Rottenbiller-utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner-cégnek ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelező-lapon is, vele tudatni.

Tragikus halál. A rozsnói Francziska szegény-menházban Lazányi Károly mult vasárnap tragikus halált szenvedett, Lazányit, aki veszedelmes örvongó volt s gyakran erős rohamokban szenvedett, vasárnap, mert a szegényházban temetés volt, az éptület egyik fülkéjébe zárták, nehogy zavart csináljon. Temetés után Lazányit teljesen megéve holtan találták a fülkében, a hol a főlhalmozódott papiros valószínűleg Lazányi pipájától tüzet fogott. A tehetetlen ember a füstben bizonyosan eszméletét veszítette, ruhája tüzet fogott és összeégett. A szerencsétlenség ügyében vizsgálatot tartottak.

Megégett gyermek. Putnokon a mult héten Gallo Borbála 8 éves kis iskolás leánya a tűzhelynél kenyeret akart pirítani, de oly ügyetlen volt, hogy a tűzhely ajtajának nyitása közben a láng ruhájába kapott, mire a kis leány, rémültében kiszaladt az udvarra, köz-

ben ruhája mindjobban égett, míg aztán nagy nehezen eloltották. Súlyos égési sebeket szenvedett a szegény kis leány, kit folyó hó 21-én beszállítottak a helybeli kórházba.

Veszett kutya garázdálkodott folyó hó 21-én Nyustya község határában. Nyolcz embert mart meg a veszett eb. Máriássy Gyula járási főszolgabíró a meg-mart egyéneket azonnal Budapestre szállította megfigyelés és gyógykezelés végett.

Szomorú végű mulatság. Tiszolczon folyó hó 16-án Farkas Károly muzsikusz cigány betért egy társával a koresmába, hol rimabrézói cigányok iddógáltak. Őt is megkínálták pálinkával mit el is fogadott, aztán a koresma elé ült társával. A koresma előtti hidon Musika János és Musika Máttyás cigányok ültek s Farkas az utóbbival ellenséges lábon állott, összeveszttek és valami régi ügyből kifolyólag haragban voltak. Musika Máttyás most megtámadta Farkas Károlyt, s mikor ez a hidon áthaladt, késével hátba szurta. Farkas összeesett, s vérző sebével az orvoshoz vitték, majd másnap beszállították a helybeli kórházba.

Vásáráthelyezés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Nagyrőcze r. t. városban a folyó évi június hó 13-ára eső országos vásár az évben kivételesen folyó évi június hó 15-én tartassék meg.

Idegen ajku iskolások jutalomkönyve. A magyar közművelődési egyesületek sok évi megfigyeléseik után arra a tapasztalatra jutottak, hogy az idegen ajku elemi iskolai tanulók az eddig szokásos „jutalomkönyvek“ helyett szivesebben fogadják és olvassák a gyermeklapokat, a melyeket hetenkint vagy kéthetenként megismétlődő jutalmazásul a kultúregyletek számukra előfizetnek. A F. M. K. E. kezdesére most a magyarországi közművelődési egyesületek, köztük a gömör-kishontvármegyei közművelődési egyesület is felterjesztett intézkert Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Apponyi Albert gróf vallás és közoktatási, Andrássy Gyula gróf belügyi és Darányi Ignác dr. földmívelésügyi miniszterekhez, hogy Pósa Lajos „En Ujságom“ című gyermeklapját tárczáik terhére az ország összes nemzetiségi vidékein és nyelvhatárain főnálló iskolák legjobb idegen ajku gyermekei számára fizessék elő.

Takonykór. Daczára a nagy felügyeletnek és éber ellenőrzésnek, mégis több takonykóros eset fordult elő mostanában vármegyénk területén. Így kiirtott Rimaszombatban 1 ló, egy pedig elhullott; R.-Pálfalván 1 ló, Velkenyén 1 ló, R.-Kokován 1 ló, Abafalván 3 ló, 1 pedig elhullott, Rozsnóon 2 ló. 35 drb. még jelenleg is zár alatt van. — Bornemisza alispán utasította Palm Nándor m. kir. thatósági főállatorvost, hogy mindenütt a legszigorubb intézkedéseket vegye foganatba.

Nyilt-tér.†

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutott, hogy valami bolgár nemzetiségű egyén a ki Rimaszombati város utcaiban, fagyaltatnak nevezett kutyavaleköt árusít; silány áruját az által véli értékesíteni, hogy a hiszekény közönségnek oly képen ajánlja, mintha az a mi czukraszánkban készült volna és onnan kerülne forgalomba; a hatóságnál már megtettük a kellő lépést, hogy ez a visszaélés megakadályoztassék. Ezáltal csak a közönséget óvjuk, hogy pénzt ne dobja ki silány áruért. Ugy a rendőrség, mint a tisztí orvos figyelmét felhívjuk, hogy a por, az utcai szemét stb. fertőzésnek kitétt utcai fagyaltotst hathatékonyabban ellenőrizze, hogy a közönség megbetegedése ezáltal elkerülhető legyen.

Rimaszombat, 1908. május 22-én.
Rakottay Danó,
czukrasz.

Miskolczy Lajos,
czukrasz.

E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

MALOMELADÁS!

Derencsény községben egy két kőjárata felülesapó vizimalom egy kendertörővel s a hozzátartozó belsősséggel betegség miatt eladó.
Bővebbet Zajacz Istvánnál Rimakokova.
2-2

Eladó zongora.

Egy jó karban levő Bösendorfer-zongora eladó.
Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 2-2

Bérbeadási hirdetmény.

1631. sz. — Rimaszombat r. t. város a tulajdonát tevő Méhes- (ezelőtt Pendeles) pusztai birtokát, mely áll 1200 négyszögöl; 2 hold 101 négyszögöl belsősség, 383 hold 58 négyszögöl szántó, 149 hold 38 négyszögöl rét s átlag 239 katasztrális hold erdőlegelőből; — valmint az ugynevezett „Gernyói“ földeket 193961 négyszögöl terjedelemben az 1908. október 1-től számított 6 évi időtartamra 1914 szeptember hó 30-ig bérbeadja. Kikéltési bérösszeg a „Méhes“-pusztánál 10600 korona, a „Gernyói“ földeknél 1500 korona.

Felhívának mindazok, kik ezen bérlemények valamelyikét elnyerni akarják, hogy zárt írásbeli ajánlatukat, melyhez a bérbeadási feltételeknek ajánlattevő által aláírt egy példány, — továbbá a kikéltési bérösszeg 10%-ának megfelelő készpénz, — vagy árfolyama 3/4 részéig számított óvadékképes értékpapiroknak a városi pénztárba történt elhelyezéséről szóló hivatalos nyugta is mellékelendő, a folyó év május hó 30-ik napjának d. u. 4 órájáig a polgármesterhez nyujtsák be, a kitől a részletes bérbeadási feltételek is megszerzhethők. Elkésett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Rimaszombat, 1908. május hó 1-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Gánócz gyógyfürdő

Szepesmegyében, a Kassa-oderbergi vasút fővonalán. — Poprádfelka állomástól 30 percz.

3—5

Posta, vasut, telefon és oszondörors helyben.

Fürdőidény május 15-től szeptember hó 15-ig.

Rendkívüli szénsavtartalmu, 24 fok természetes hévízzel, mely most újból lett vegyelemzeve és a fürdőtelep ujonnan vízvezetékekkel ellátva. Férfi- és női tükörkád-fürdők, masszázsal és hideggyógy-mód alkalmazása. — Ajánlatos reuma, köszvény, ischiás, ideges szivbajok, gyomorhurut, emésztési bántalmaknál, verszegénység, női bajoknál, sőt izomhüveléseknél, görvélyes bántalmaknál és angolkórál felülmulthatatlan s egyedül. — Szobaárak naponta 1.20 koronától feljebb. Házilag kezelt kitünő, jó, izletes és olcsó ellátás.

A la carte és table d'hôte.

Fü- és utóidényben tetemes árengedmény. Állandó fürdőorvos. Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld a fürdőgondnokság Gánócz, vagy a Menetjegyiroda Budapest, Vigadó-tér 1. szám.

PICK JAKAB

butorárháza. — Rimaszombat, Erzsébet-tér (Heksch Bertalan fűszerkereskedése mellett).

Tisztelettel értesitem egy a helybeli, mint a vidéki tisztelt butorvásárló közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

butorüzletet

nyitottam. — Törekvésem oda irányul, hogy a butoripar terén szerzett tapasztalataimmal a legkényesebb igényeket is kielégíthessem. — Elvállalok szálloda, kávéház, klub, fürdő-, háló-, ebédlő-, szalon-, úri-szoba különlegességek, valamint teljes menyasszonyi butoráru berendezéseket a lehető legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. — Nagy választék vas- és hajlított butorokban, nemkülönbön képek, tükrök és pipere butorokban. — Meghívásra készséggel megjelenek és költségvetéssel szívesen szolgálak. Kárpitos műhelyemben elvállalok minden e szakba vágó munkákat. 5—10

Kiváló tisztelettel PICK JAKAB.

Hirdetmény.

280 sz. — Alulírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Felsőhangony község tulajdonát képező 79. házszám alatt lévő korcama épület, mely korlátlan italmérsi engedéllyel van ellátva, 3 egymástán következő évre 1908 év június hó 1-én d. e. 10 órakor Felsőhangony község házána nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi bírónál megtekinthetők.

Felsőhangony, 1908. május hó 12-én.

Madarassy Árpád, Szilágyi Ágoston, körjegyző, bíró.

HORN KÁROLY LÉNÁRD

szobrász- és kőfaragó üzlete

RIMASZOMBATBAN.

(Tompa-szálloda és a királyi járásbíróval mellett.)

A beálló évad következtében alulírott tisztelettel ajánlja dúsán és legjobban felszerelt

sírkő-raktárát

és az építkezéshez szükséges kőfaragó- és szobrász-szakmába vágó összes munkáit a legjobb és legpontosabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Állandóan kész nagy raktárt tart mindennemű fehér kemény homokkő, márvány, gránit, syenith, labrador sirmemlékben-, sirmemlék-, emléksobrok- és emléktáblák. Kőlépcsőzetek, erkélyek, oszlopzatok és kútmedencék, Lútor-márványlapok, falburkolatok, üzleti pultlapok és márvány-kádak, szent szobrok, szentháromságok, kálvária-státiók, útkeresztek és szentelt víztartók a legjuányosabb árban kaphatók.

Temető- és épület-munkákat

szállít a legjobb minőségű, elsőrendű fagyálló és az időjárás minden viszontagságának legjobban ellentálló beszterozobányai (királykai) kemény homokkőből; e termény-homokkőnek kiváló minőségét legjobban bizonyítja az, hogy szállítva lett a budai királyi palota, az új országház, a pesti bazilika, a Mátyás-templom, a kassai dóm és az ország számos, nevezetes építményeihez.

Minden megrendelés gyorsan és pontosan lesz eszközölve.

HORN KÁROLY LÉNÁRD, szobrász- és kőfaragó.

Hirdetmény.

970. sz. A tornaljai kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tornaljai Takarékpénztár végrehajthatónak Lenkey Pál végrehajtást szenvedő elleni 1300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sajlóneki 77 sz. tjkvben foglalt A. 2. 4. sor 162 235. hrsz. s Lenkey Pál nevén álló rétekre 479 koronában, továbbá a sajlóneki 187. sz. tjkvben A. 1. sor 7. hrszámú s ugyanannak nevén álló belsőségre s azon levő 10. népsorszámu házra 404 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi június hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor Sajlónkén, a községi bíró házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság Tornalján, 1908. április 26-án. Hubay, kir. aljársbíró.

518 m a tenger színe fölött. **STUBNYAFÜRDŐ** Léggöygy-fürdő!

Hat természetes kénas hévforrás (38—48°C)

Köszvény	Thermál-tükörfürdők
Rheuma	44 kádfürdők
Ischias	hold
Bőr-betegségek	park, közelben
Női bajok	nagy fonyóderdők
	Hidegvizkurák
	Ivókura
	4 fürdőorvos.

Posta- és sürgőnyhivatal, vasúti állomás. Gyógyszertár. Képes prospektust ingyen és bérmentve küld 5—11. az Igazgatóság.

Fürdő megnyitás!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy a

várgedei gyógyfürdő

folyó évi május hó 10-én (vasárnap)

ünnepélyesen megnyilott.

Megnyitástól kezdve a fürdő mindennap reggel 6 órától — este 8 óráig

áll a közönség rendelkezésére — A gőzfürdőben újabb árszabályt létesítettünk, a mennyiben a délelőtti gőzfürdő 1 korona 20 fillér, a délutáni pedig 60 fillér lesz.

A közönség szórakoztatására jól szervezett zenekart szerződtettünk, mely naponta háromszor: reggel, délben és este fog játszani. Ugyancsak a közönség szórakoztatására fog szolgálni az ujonnan épített tekepálya is. — Midőn még a jó ételek és italokról s pontos kiszolgálásról biztosítjuk a n. é. közönséget, szíves pártfogást kér a fürdő kezelőség.

Eladó butorok!

A „Három Rózsa“ vendéglő ujon átalakítása folytán a butorzat is teljesen új lesz, miért is az összes eddig használatban volt butorok jutányos árban eladnak, és pedig: ágyak, díványok, ruhaszékerek, éjjeli szekrények, mosdóasztalok márvánnyal és tükrökkel, bőr- és ruhafogasok, karnischok stb., stb. — Megtekinthető bármikor a helyszínen és ugyanott az ár iránt is felvilágosítás nyerhető.

A „Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság“

rendes évi közgyűlését

folyó 1908-ik évi június hó 9-én, délután 3 órakor tartja meg a Rimaszombati Takarékpénztár tanácsstermében.

Ezen gyűlés tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása
4. Az igazgatóságból sorshuzás utján kilépő tagok helyeinek betöltése.
5. Esetleges indítványok.

A megjelölt helyre és időre a részvényes közönséget az évi mérleg egyidejű közzé tétele mellett tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1908. május 21.

az Igazgatóság.

Vagyon. A Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság mérlege 1908. márczius 31-én. Teher.

	korona	fill		korona	fill		
I. Konzervgyár.			I. Közös teher.				
Gyártelep és épületek	32000	—	Alap, részvénytőke	200000	—		
Gép, kazánház és régi épületek átalakítása	38229	22	Rimaszombat város	32000	—		
Kazán, gőz és segéd-gép	32568	50	Rimaszombati takarékpénztár	319849	42		
Műhely, gépek, gőz és vízvezeték	28602	—	II. Konzervgyár.				
Telefon berendezés	1200	—	Hitelezők	31769	73		
Szerszámok és edények	10318	—	Ügynökök jutaléka	1179	62		
Berendezés: állványok, butorok stb	6588	—	Rimaszombati takarékpénztárnál folyószámla hitel	80600	—		
Nyers és féláru készlet	75140	44	III. Villamos gyár.				
Készárú	35906	24	Hitelezők	8327	60		
Szertári anyagok	25354	63					
Könykövetelések és pénzkészlet	63818	06					
II. Villamos gyár.							
Gép- és akumulator-ház	17928	03					
Kazán, gőz és segéd-gép	47704	—					
Dynamo gépek és akumulator-telep	38923	94					
Vezeték, hálózat és felszerelés	37530	16					
Árammérők	18468	50					
Szerszámok és eszközök	1287	68					
Szertári anyag és készlet	11801	96					
Könykövetelések	630	64					
III. Közös nyereség-veszteség számla.							
Múlt évről veszteség áthozatal	160726	37					
1907—908. évi eredmény:							
Konzervgyári nyereség	8673	50	149726	37			
Villamos gyári nyereség	2326	50					
Összesen:			673726	37	Összesen:	673726	37

Mohár József s. k. igazg. elnök, dr. Szabó Károly s. k., Boczkó Dániel s. k., dr. Czimer Miksa s. k., dr. Löcherer Tamás s. k., Lukács Géza s. k., dr. Meskó Miklós s. k., Institorisz Endre s. k., Baksay József s. k., Soós Ferenc s. k., Dapsy József s. k.; igazgatósági tagok. — A helyességért felelős Sichert Károly s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: Rimaszombat, 1908. május 19.

Perecz Samu s. k. felügyelő-bizottsági elnök, dr. Kármán Aladár s. k. felügyelő-bizottsági jegyző, Szabó Elemér s. k., Benyó László s. k., dr. Zehery István s. k. felügyelő-bizottsági tagok.

Árlejtési hirdetmény.

A m kir. földmivelésügyi miniszter ur rendeletére a debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti-i és jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1908. évi november hó 1-től 1909. október hó végéig szükségelendő

kenyér, zab, széna, alomszalma és kemény tűzifa biztosítása

tárgyában 1908. évi május hó 29-én d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelep parancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelep parancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a cikkek mikénti szállítására vonatkozólag felhívatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1908. évi május hó.

2—2. A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.